

Amer Kharat Kiwan
Elena García-Lacal Pérez
Marta Amalia Rodríguez García

PERFIL METABÓLICO EN PACIENTES CON ESTADOS MENTALES DE ALTO RIESGO DE TRANSICIÓN A PSICOSIS (EMAR)

TRABAJO DE FINAL DE GRADO

Dirigido por la Dra. Yolanda Alonso Pérez

Grado de Medicina

Tarragona

2024

HOSPITAL UNIVERSITARI
INSTITUT PERE MATA

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

Resumen

Español

Introducción: el concepto de estado mental de alto riesgo (EMAR) describe estados en los que es más probable desarrollar una psicosis. Diversos estudios han señalado una mayor prevalencia de factores de riesgo cardiometabólico en pacientes EMAR, lo que podría explicar una mayor tasa de morbi-mortalidad prematura en esta población. El objetivo de este estudio fue determinar la prevalencia del síndrome metabólico (MetS) en una población EMAR, analizar la existencia de diferencias por sexo en el perfil metabólico y examinar su posible relación con variables clínicas.

Método: 25 pacientes con un diagnóstico de EMAR participaron en el estudio. Se utilizaron la escala SIPS (*“Structured Interview for Prodromal Syndromes”*) y la escala SOPS (*“Scale of Prodromal Symptoms”*) para establecer el diagnóstico. La presencia de un MetS fue definida según criterios IDF (Federación Internacional de Diabetes, por sus siglas en inglés). Se recogieron variables sociodemográficas, consumo de tóxicos y tratamiento farmacológico.

Resultados: la prevalencia de MetS en nuestra muestra fue del 8% (5,9% en hombres y 12,5% en mujeres). Los hombres presentaron un aumento de la tensión arterial sistólica (29,4%) y los niveles de triglicéridos (17,6%) y los niveles bajos de HDLc (17,6%), mientras que las mujeres tenían un aumento del perímetro abdominal (37,5%) y tensión arterial diastólica (12,5%) y niveles bajos de HDLc (25%). Se encontró una relación significativa entre los niveles de glucosa y el tratamiento de neurolépticos, así como de los niveles de triglicéridos y la dosis de benzodiazepinas, en hombres. En mujeres solo se encontró relación entre los niveles de HDLc y la edad.

Conclusión: nuestros hallazgos señalan la posible presencia de alteraciones en el perfil metabólico desde las fases iniciales de la psicosis y pone de relieve la importancia de identificar estos factores de riesgo cardiometabólico con el objetivo de desarrollar programas psicoeducativos orientados a mejorar los hábitos de vida.

Palabras claves: estado mental de alto riesgo, psicosis, morbi-mortalidad prematura, síndrome metabólico.

Inglés

Background: the concept of clinical high risk for psychosis (CHR) describes states in which it is more likely to develop psychosis. Several studies have pointed out a higher prevalence of cardiometabolic risk factors in CHR patients, which could explain a higher rate of premature morbidity and mortality in this population. The aim of this study was to determine the

prevalence of metabolic syndrome (MetS) in a CHR population, analyse gender differences in the metabolic profile, and examine its possible relationship with clinical variables.

Method: 25 patients with a diagnosis of CHR participated in the study. The SIPS scale (*"Structured Interview for Prodromal Syndromes"*) and the SOPS scale (*"Scale of Prodromal Symptoms"*) were used to establish the diagnosis. The presence of MetS was defined according to IDF (*International Diabetes Federation*) criteria. Sociodemographic variables, substance use, and pharmacological treatment were collected.

Results: the prevalence of MetS in our sample was 8% (5,9% in men and 12,5% in women). Men showed an increase in systolic blood pressure (29,4%) and triglyceride levels (17,6%), and low levels of HDLc (17,6%), while women had an increase in waist circumference (37,5%) and diastolic blood pressure (12,5%), and low levels of HDLc (25%). A significant relationship was found between glucose levels and neuroleptic treatment, as well as triglyceride levels and benzodiazepine dosage, in men. In women, a relationship was only found between HDLc levels and age.

Conclusion: Our findings indicate the possible presence of alterations in the metabolic profile from the early stages of psychosis and emphasize the importance of identifying these cardiometabolic risk factors in order to develop psychoeducational programs aimed at improving lifestyle habits.

Keywords: clinical high risk for psychosis, psychosis, premature morbidity and mortality metabolic syndrome.

Catalán

Introducció: el concepte d'estat mental d'alt risc (EMAR) descriu estats en els quals és més probable desenvolupar una psicosi. Diversos estudis han assenyalat una major prevalença de factors de risc cardiometabòlic en pacients EMAR, el que podria explicar una major taxa de morbi-mortalitat prematura en aquesta població. L'objectiu d'aquest estudi va ser determinar la prevalença del síndrome metabòlic (MetS) en una població EMAR, analitzar l'existència de diferències per sexe en el perfil metabòlic i examinar la seva possible relació amb variables clíniques.

Mètode: 25 pacients amb un diagnòstic d'EMAR van participar en l'estudi. Es van utilitzar l'escala SIPS (*"Structured Interview for Prodromal Syndromes"*) i l'escala SOPS (*"Scale of Prodromal Symptoms"*) per establir el diagnòstic. La presència d'un MetS es va definir segons els criteris de la IDF (Federació Internacional de la Diabetis). Es van recollir variables sociodemogràfiques, consum de tòxics i tractament farmacològic.

Resultats: la prevalença de MetS en la nostra mostra va ser del 8% (5,9% en homes i 12,5% en dones). Els homes van presentar un augment de la pressió arterial sistòlica (29,4%) i els nivells de triglicèrids (17,6%) i nivells baixos de HDLc (17,6%), mentre que les dones tenien un augment del perímetre abdominal (37,5%) i pressió arterial diastòlica (12,5%) i nivells baixos de HDLc (25%). Es va trobar una relació significativa entre els nivells de glucosa i el tractament de neurolèptics, així com dels nivells de triglicèrids i la dosi de benzodiazepines, en homes. En dones només es va trobar relació entre els nivells de HDLc i l'edat.

Conclusió: Els nostres resultats assenyalen la possible presència d'alteracions en el perfil metabòlic des de les fases inicials de la psicosis i posa de relleu la importància d'identificar aquests factors de risc cardiometabòlic amb l'objectiu de desenvolupar programes psicoeducatius orientats a millorar els hàbits de vida.

Paraules clau: estat mental d'alt risc, psicosis, morbi-mortalitat prematura, síndrome metabòlic.

MAILS DE CONTACTO:

amer.kharat@estudiants.urv.cat

elena.garcia-lacal@estudiants.urv.cat

martaamalia.rodriguez@estudiants.urv.cat